

Zitting 1975-1976

14 022

Overeenkomst tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, enerzijds, en de Staat Israël, anderzijds, met bijlage en Protocollen; Brussel, 11 mei 1975

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffies van de Eerste en van de Tweede kamer der Staten-Generaal ontvangen 25 augustus 1976. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden ongeworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 25 september 1976.

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 23 augustus 1976

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij de Nederlandse tekst over te leggen van de op 11 mei 1975 te Brussel tot stand gekomen Overeenkomst tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, enerzijds, en de Staat Israël, anderzijds, met bijlage en Protocollen (Trb. 1975, 126).¹

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomst gelieve U hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. van der Stoep

¹ Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden

TOELICHTENDE NOTA

I. Inleiding

De toetreding van de nieuwe lid-staten tot de Europese Gemeenschappen maakte aanpassing van alle akkoorden tussen de Europese Gemeenschappen en de landen aan de Middellandse Zee noodzakelijk. Deze aanpassing heeft verder gestrekt dan alleen de technisch-juridische aspecten omdat de verdragspartners de gelegenheid hebben aangegrepen tevens om uitbreiding van de akkoorden te verzoeken. Dit alles heeft geresulteerd in de zogenaamde globale benadering van de Middellandse Zee waarvoor de Raad eind 1972 met de aanvaarding van een aantal werkhypothese de basis heeft gelegd.

Aan de hand van deze hypothese heeft de Commissie voorstellen uitgewerkt voor het onderhandelingsmandaat van juni 1973. Na de eerste ronde van onderhandelingen bleek dit mandaat met name op het punt van de landbouwconcessies onvoldoende om tot overeenstemming te komen. In juli 1974 stelde de Europese ministerraad een aangepast mandaat vast op grond waarvan een nieuwe onderhandelingsronde met onder meer Israël plaatsgevonden heeft. Met Israël is op 23 januari 1975 overeenstemming bereikt.

Daar een vrijhandelszone voor industrieproducten zowel produkten, vallende onder het EEG-verdrag, als produkten die vallen onder het EGKS-verdrag betreft, was het noodzakelijk twee overeenkomsten tot stand te brengen.

De *overeenkomst tussen de EEG en Israël* is gesloten, goedgekeurd en bekrachtigd door de Raad op grond van artikel 113 van het EEG-verdrag (laastelijk Trb. 1962, 104); zij is 11 mei 1975 te Brussel ondertekend en 1 juli 1975 in werking getreden.

De *Overeenkomst tussen de lid-staten van EGKS en Israël* is ingevolge artikel 71 van het EGKS-verdrag (laastelijk Trb. 1953, 50) door de Lid-Staten gesloten, zodat goedkeuring volgens de nationale procedure van elke Lid-Staat noodzakelijk is. Deze overeenkomst is eveneens op 11 mei 1975 te Brussel ondertekend (Trb. 1975, 126).

Van de twee overeenkomsten met Israël is het handelsvolume, vallende onder het EEG-akkoord, het meest omvangrijk. De import in de Gemeenschap van EGKS-producten uit Israël komt in 1973 overeen met ca. 0,05% van de totale uitvoer uit Israël naar de Gemeenschap. Van de totale export van de Gemeenschap naar Israël komt 1,7% voor rekening van EGKS-producten.

II. De Overeenkomst

De structuur van het EGKS-akkoord met Israël komt in grote lijnen overeen met de structuur van de overeenkomsten, die de lid-staten van de EGKS hebben gesloten met de landen van de Europese vrijhandelsassociatie, die niet zijn toegetreden tot de Europese Gemeenschappen, met dien verstande dat Israël de EGKS-prijsvoorschriften niet overgenomen heeft zoals in de overeenkomsten van de EGKS-Lid-Staten met respectievelijk Noorwegen (laastelijk Trb. 1975, 5) en Finland (laastelijk Trb. 1975, 6) wel geschied is. Israël heeft geen belangrijke eigen staalindustrie, zodat voorschriften ten aanzien van de prijsvorming niet noodzakelijk zijn. Wel is opgenomen een bijzondere clause met betrekking tot marktverstoring die veroorzaakt wordt door een verschil in consumentenvoorwaarden op het gebied van de prijzen.

De overeenkomst met de daarbij behorende protocollen bevat de volgende bepalingen:

Voor de produkten van oorsprong uit Israël verminderen de lid-staten van de EGKS volgens een bepaald schema de douanerechten en heffingen van gelijke werking en schaffen deze met ingang van 1 juli 1977 geheel af (Protocol 1, artikel 1).

De kwantitatieve invoerbepalingen en maatregelen van gelijke werking moeten respectievelijk bij inwerkingtreding en op 1 januari 1976 afgeschaft zijn (Protocol 1, artikel 4).

De lid-staten mogen Israëlische producten niet gunstiger behandelen dan producten van oorsprong uit de andere lid-staten (Protocol 1, artikel 3).

De invoer in Israël van EGKS-producten van oorsprong uit de lid-staten is geregeld in Protocol II bij de overeenkomst, dat Protocol II behorende bij de Overeenkomst EEG-Israël van toepassing verklaart. Deze regeling kan als volgt worden samengevat:

- voor producten van oorsprong uit de Gemeenschap schaft Israël volgens een tijdschema lopend tot 1 januari 1985 de douanerechten en heffingen van gelijke werking geheel af. Partijen kunnen overeenkomen dit tijdschema te verlengen tot uiterlijk 1 januari 1989;

- Israël schaft de kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking af bij inwerkingtreding van de overeenkomst. Voor een aantal producten bestaat de mogelijkheid dit uit te smeren volgens een tijdschema dat loopt tot 1 januari 1985;

- ter bescherming van nieuwe verwerkende industrieën mag Israël onder bepaalde voorwaarden rechten weer instellen of verhogen. De afschaffing van deze rechten moet uiterlijk op 1 januari 1989 gerealiseerd zijn.

Behoudens het hierboven gestelde ten aanzien van nieuwe verwerkende industrieën in Israël mogen in het handelsverkeer tussen de lid-staten van de EGKS en Israël noch nieuwe invoerrechten en kwantitatieve beperkingen noch maatregelen van gelijke werking worden ingesteld. Evenmin mogen in het handelsverkeer tussen beide Partijen nieuwe uitvoerrechten worden ingesteld. Bestaande uitvoerrechten worden per 1 juli 1977 afgeschaft (artikelen 3 en 4).

De overeenkomst verbiedt discriminatieveroorzakende maatregelen van fiscale aard, alsmede beperkingen ten aanzien van het betalingsverkeer, voor zover dit voortvloeit uit handelsverkeer dat valt onder de bepalingen van de Overeenkomst (artikelen 8 en 9).

Voor de regeling van de oorsprong van goederen wordt in artikel 2, derde lid, van de overeenkomst verwezen naar de Overeenkomst tussen de EEG en Israël. Deze regeling is neergelegd in Protocol III bij de Overeenkomst tussen de EEG en Israël en geeft de criteria aan op grond waarvan een produkt uit Israël een voorkeursbehandeling krijgt. Protocol III geeft tevens de regels voor de administratieve samenwerking tussen de betrokken douaneinstanties.

Tevens voorziet de overeenkomst in bescherming van de mededinging (artikel II).

De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen vrijwaringsmaatregelen nemen als de bedrijvigheid op het grondgebied van een van beide Partijen bedreigd wordt door:

- verschillen in mededingingsvoorwaarden op het gebied van de prijzen die de gemeenschappelijke markt bedreigen (artikel 12);

- uit de overeenkomst voortvloeiende rechtenverlaging en verschil in rechten op grondstoffen of halffabrikaten (artikel 13);

- dumping, door één der Partijen geconstateerd (artikel 14);

- verstoringen in een sector van het bedrijfsleven of verslechtering van de economische situatie in een regio (artikel 15);

- dreigende gevaren voor de betalingsbalans (artikel 17).

Vrijwaringsmaatregelen kunnen eveneens ingeroepen worden in geval één van beide Partijen van oordeel is dat de andere Partij de verdragsverplichtingen niet nakomt (artikel 24).

De overeenkomst voorziet in de instelling van een Gemengde Commissie die onder andere bij instelling van de vrijwaringsmaatregelen ingeschakeld moet worden (respectievelijk de artikelen 18 en 16). Discriminatie door Israël van Lid-Staten alsmede regelingen die over en weer tot discriminatie van onderdanen of vennootschappen kunnen leiden zijn verboden (artikel 22). De Overeenkomst voorziet ook in een zogenaamde evolutieclausule (ar-

tikel 23). Op verzoek van één der Partijen kan de Gemengde Commissie be-
zien of het wenselijk is de bij de Overeenkomst tot stand gebrachte betrekkin-
gen uit te breiden tot gebieden die niet onder de Overeenkomst vallen.

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Overeenkomst passen Par-
tijten autonoom de handelspolitieke bepalingen sedert 1 juni 1975 feitelijk
toe.

De Overeenkomst geldt voor wat betreft het Koninkrijk der Nederlanden
alleen voor Nederland.

De Minister van Economische Zaken,
R. F. M. Lubbers

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
L. J. Brinkhorst

De Minister van Financiën,
W. F. Duisenberg